DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is ƒ 10.— rec. voor *Soerabaya*, en ƒ 12.— rec. franco per post.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor den geheelen jaargang.

WOENSDAG 14 MEI.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 20. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1856.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN,

Van den 3den tot en met den 7den Mei 1856, Nos. 36—37.

Bij Koninklijk besluit van 9 Februarij 1856, zijn benoemd tot ridders met de ster der orde van de eikenkroon, de staatsraad in buitengewone dienst J. P. C. Ruloffs, vice-president van Nederlandsch Indie, en mr. C. Visscher, lid in den raad van Nederlandsch Indie.

Bij koninklijk besluit van den 19den Februarij 1856 no. 46, is benoemd tot ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie, de ambtenaar der derde klasse J. C. W. baron van Heeckeren tot Walien, laatstelijk kommies, belast met de administratie van 's lands kas te Buitenzorg, van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot president van de weeskamer te Batavia, de sekretaris bij dat kollegie H. J. van der Plas.

VOORLOOPIG GESTELD:

Ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's Westkust, R P. van Hengelaar, thans buiten betrekking.

Voorts zijn de betrokkene hoofden van plaatselijk bestuur aangeschreven, om te erkennen bij de roomsch-katholijke gemeenten

te *Soerabaya*.

als onderpastoor of kapellaan, den eerwaarden heer C. J. H. Franssen.

te *Padang*.

als assistent of hulppriester den eerwaarden heer J. Verhaag.

Militair Departement

ONTSLAGEN:

Uit Zr. Ms. militaire dienst, de betaalmeester der eerste klasse J. F. Mumkes.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, het aan den eersten luitenant der infanterie J. H. H. A. Räcke verleende tweejarig verlof naar Nederland.

BEVORDERD:

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

Tot magazijnmeester der tweede klasse, rang van eersten luitenant, de magazijnmeester der derde klasse (tweede luitenant) W. O. A. M. van Capelle.

GOEDGEKEURD

Dat door het Militair Departement,

BIJ DE INFANTERIE

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij het 1ste bataillon, de tweede luitenant C. F. van Casteren, van het garnizoens-bataillon te Palembang.

Bij het 2de bataillon (Willem I), de eerste luitenant A. E. V. de Ficquelmont, van het 11de bataillon.

Bij het 4de bataillon, de kapitein A. C. Hardenberg, van het garniezoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling.

Bij het 7de bataillon, de kapitein F. M. Barberino, van het 3de bataillon.

Bij het 11de bataillon:

de eerste luitenants W. Mekern en S. H. von Frankenberg Ludwigsdorff, beiden van het 3de bataillon;

de tweede luitenants A. Luijmes en J. L. B. Granpré Molière, beiden van het 2de bataillon.

Bij het 13de bataillon, de eerste luitenants:

J. D. Landzedel, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling;

J. H. H. A. Räcke en L. J. F. Timmermans, beiden van het 11de bataillon;

de tweede luitenants:

J. H. J. van Schevichaven en M. C. E. van Ruempol, beiden van het 4de bataillon;

W. J. Timmerman, van het 8ste bataillon;

C. Prey, van het 9de bataillon;

W. van Leijden, van het 12de bataillon;

Bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling, de kapitein G. Bruijnis, van het 4de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Molukkos, de tweede luitenants J. G. Eskens, van het 4de bataillon, F. C. L. Reuling, van het 8ste bataillon, en C. B. E. Versteeg, van het 12de bataillon.

(*Voor het land.*) Op Zaturdag den 24sten Mei 1856 des voormiddags ten tien ure, zullen aan de fabriek van Marine, Stoomwezen en Nijverheid alhier, in het openbaar worden verkocht de oude Stoomketels, afkomstig van Zr. Ms. stoomschepen *Batavia, Suriname* en *Borneo*, zoo als die zijn liggende op de oosterkade van het in aanbouw zijnde maritieme établissement alhier.

Nadere inlichtingen deswege, zijn te bekomen bij

SOERABAYA, 9 *Mei* 1856. *Den Directeur der Fabriek voor de Marine, het Stoomwezen en de Nijverheid*, VAN VOLLENHOVEN.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Donderdag den 15den Mei.

Bij den pachter der pandjeshuizen Tan Tong Liep, in de chins. kamp en bij den chins. Tan Jok Ing, in de kampong Singoijoedan.

Op Vrijdag den 16den Mei.

Voor de toko van den heer Martens, in de stad.

Op Zaturdag den 17den Mei.

Voor de woning van WelEdG. Heer Varkevisser te Toendjoengan.

Op Maandag den 19den Mei.

Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz, in de chins. kamp.

Op Dingsdag den 20sten Mei.

Bij den pachter der pandjeshuizen Tan Tong Liep, in de chins. kamp.

Op Woensdag den 21sten Mei.

Voor de toko van de heeren Karthaus & Melchers, in de stad.

SOERABAYA, den 14den Mei.

Dezer dagen viel aan het geëerd hoofd van dit gewest, den heer *P. Vreede Bik* en zijne echtgenoote, het voorregt ten deel van in welstand en tevredenheid den 25sten verjaardag hunner echtverbindtenis te mogen beleven. Toen dit ruchtbaar werd, begaf zich een groot aantal ingezetenen van verschillende standen naar Simpang om hunne gelukwenschen aan te bieden, en van de innige belangstelling in dat huisselijk feest te doen blijken. Het uitgebreid gezelschap bleef daar tot in den nacht vereenigd onder den meest hartelijken en vrolijken toon. Deze werd nog aangewakkerd door een aantal verrassingen aan het waardige paar toegedacht, waaronder serenades van de zangvereeniging *Apollo* en van het muzijkkorps van het 3de bataillon infanterie, hetwelk zich weder herhaaldelijk op de gewone zoo verdienstelijke wijze liet hooren; terwijl den volgenden avond, even onverwacht, het gezelschap van het liefhebberij-tooneel *Oefening baart kunst* met eenen gekostumeerden optogt ook zijne hulde kwam brengen.

Moge het geluk van het gevierde paar even duurzaam zijn als het door allen werd toegewenscht en de menigvuldige blijken van die gezindheid eene regtmatige voldoening hebben geschonken.

— Men leest in den *Java Bode*:

BATAVIA. — Op den 27. April is ter reede alhier aangekomen het Nederlandsch koopvaardijschip *de Twee Authonij's*, kapitein Klomp, van Rotterdam 6 Januarij, aan boord hebbende een detachement suppletie-troepen, sterk 150 onderofficieren en manschappen, dat den volgenden dag ontscheept en in behoorlijke orde, ofschoon als welkomst in Indië onder het faveur van eene hevige regenbui, naar Weltevreden is gemarcheerd.

Het bevel over dit detachement was opgedragen aan den van verlof uit Nederland terugkeerenden kapitein der artillerie Lindwurm; medegeleiders de tweede luitenant der artillerie Lans, der infanterie Alberts, Meis en Janssen, allen afkomstig van de militaire akademie en de officier van gezondheid der 3de klasse van Riemsdijk, uit Nederland.

— Een onderofficier, den 5den dezer des avonds op planton bij den slagter van rundvee voor het garnizoen van Weltevreden op Bazar Senin, lag, de werkzaamheden aldaar nog niet begonnen zijnde, zijn streep en sabel af, liep met een vlammende obor die Bazar op en stak een warong kadjang in brand. De digt bij zijnde gardoes, de opwakkerende vlam ontwarende, schoten toe en bluschten die waarna zij zich van den brandstichter wilden meester maken, doch deze ontliep hun en vlood naar de Sawah's achter Goenong Saharie, zijne politiemuts verliezende, die door de op de been gekomen menigte werd opgeraapt en naar den schout gebragt. Intusschen kwam die onderofficier, na verloop van eenigen tijd, weder te voorschijn en werd door de op hem loerende gardoes gevat. Hij verzocht naar de bedoelde slagterij gebragt te te worden, waar hij zijn streep

---

DE JOOD. (*Vervolg.*)

De meesten der tegenstanders losten, een bewijs, dat het met die orde nog niet zeer gunstig was gesteld, hunne geweren. De kogels bereikten de kolonne grootendeels niet, of men had te hoog aangelegd, gelijk daaruit bleek, dat enkele takken en bladen van het geboomte vielen. Slechts een der voorste koelies werd ligt getroffen.

„Stormpas!" klonk de stem van den luitenant, die zich een weinig meer ter zijde schaarde. En het signaal werd gegeven. „Geen schot vóór het commando!"

„Halt! Het eerste peloten aanleggen! Vuur! Loon zult ge hebben, als ge dien voorman treft."

„Zij schijnen te deinzen," sprak Gans tot een korporaal, „maar ik vertrouw het niet."

De vijand trok weder slechts wat langzamer op.

„Voortwaarts!" had de stem van den luitenant zich weder laten vernemen. In het vuur van strijdlust snelde hij de zijnen een paar passen vooruit, doch om eensklaps in den grond te verzinken, waarop men dra een snijdende gil van smart vernam. De ongelukkige was in een bedekten kuil gestort, waar hij op een puntigen bamboespaal als gespietst werd.

„Halt!" hoorde men van Gans, die zich in de plaats van den luitenant stelde. „Regts-om! Keert u! Voorwaarts!"

Dat het gegeven bevel geen uitvloeisel was van lafheid, bleek daaruit, dat Gans een tijd lang achter het vroeger voorste, nu achterste gelid opsloot. Een woest geschreeuw en de hun achterna gezonden kogels verkondigden, dat de vijanden de overwinning aan hunne zijde rekenden.

Tegen dat de troep het vroeger vermelde zijpad bereikte, stelde Gans zich aan deszelfs hoofd.

„Mogt ik vallen," sprak hij tot zijn' mede-sergeant, „doe dan alles om van dezen kant de benting te bereiken. Is er geen spies? Geef mij dan maar een geweer, ongeladen. Of..."

En hij schoot het zijne af. Gestadig voor zich uitslaande en stampende op den grond, of hij daardoor misschien kuil of klem of eenige andere dier hinderlagen tijdig mogt ontdekken, welke die halfwilden hunnen vijanden leggen, snelde hij voorwaarts.

„De onzen zijn aan den anderen kant, en bezig ook," riep hij, toen hij achter elkander twee zwaardere schoten hoorde.

„Daar is de troep van straks weder!" riep een der korporaals hem toe.

En deze vertoonde zich inderdaad, in massa opdringende, daar hun wilde overmoed het inachtnemen van rij en gelid niet gedoogde.

„Eerste en tweede peloten vuur! En stormpas! Orde bewaard!" Het bevel werd opgevolgd. De vijand deinsde.

„Digt opgesloten! Voorwaarts!" heette het nu.

Nu liet zich uit de nog altijd niet geziene benting, het dof doordringend geluid vernemen van eene gongong, eene soort van pauk. Had de vijand nog een oogenblik geschenen op tegenstand bedacht te zijn, men zag hem nu haastelijk en in eenige wanorde aftrekken, altoos evenwel nog te langzaam en geregeld, om het eene vlugt te noemen. Zij hadden te veel vooruit, gelijk bleek toen men aan de laatste kromming van den weg kwam, dan dat de onzen konden hopen, om met den vijand binnen de sterkte te dringen, waarop aan de zijde der aankomenden een paar kleine stukken stonden.

„Altijd voort!" riep Gans, self de voorste. Kunnen wij die kleine hoogte bereiken, dan zijn wij betrekkelijk veilig."

Een paar schoten, doch deze slecht gemikt, weerhielden de aanrukkenden niet. Zij stonden weldra achter het heuveltje, waar eene soort van bedekte weg was. Hier gunde hij den manschappen eenige oogenblikken rust.

„Zij zijn van de andere zijde aan den dans," sprak een korporaal, die zich een klein eindweegs had afgezonderd en het oor op den grond gelegd.

„Zij strijden nog en geregeld ook. Ik hoor het aan 't pelotonsvuur," sprak onze sergeant. Ook de veldstukjes spelen schier op de seconde af."

„'t Is evenwel de Munttoren niet. Hoorde ik de klok van 't Paleis maar!" rigtte zich een der soldaten tot een makker.

Gans had de benting, zoo veel hij vermogt, in oogenschouw genomen; doch van alle kanten rigtte deze, als het stekelvarken zijne pennen, de vooruitstekende palissaden tegen wie naderde. Men kon glanzige oogen zien loeren door de schietgaten, terwijl zich nu en dan een tartend geschreeuw liet vernemen. Voor geschut en geweervuur veilig, kon onze sergeant zijn plan van aanval regelen.

„Marstra, Keering en Dubois!" riep hij. En de drie genoemden, mannen van herculische gestalte, traden voor met kennelijke opgewondenheid, in de verwachting, dat hun eene misschien moeijelijke maar eervolle taak zou worden opgedragen."

„Hier, sergeant," hoort men van den laatstgenoemde, een Luikerwaal, „komen wij hun op de huid?" De eersten waren stilzwijgend voorgetreden.

„Koelies! bijlen en koevoeten! Aan de mannen hier! Doet uw best," rigtte hij zich tot dezen! „Wij trekken in een' driehoek op 't fort aan. De Europeanen op de flanken! Achterhoede geformeerd. Korporaal Janssen, gij blijft met vier man en de koelies hier. Wat vallen mogt laat gij hierheen brengen." Thans sprak hij tot de drie

weder aan en zijn sabel omdeed en vervolgens naar zijne politiemuts vroeg, doch hoorende wat daarmede gebeurd was werd hij zoo woedend, dat hij zijn sabel trok en onder de hem omringende menigte hieuw. Gelukkig kwetste hij niemand en was men hem weldra weder meester, waarna hij door de intusschen toegeschoten patrouille naar de hoofdwacht werd overgebragt.

— Gisteren morgen ongeveer ten 7 ure, ging een Chineesch jongetje van 9 jaren, wiens vader, Lim Bon Kong genaamd, Te Karet, nabij Tanah-Abang woont, met eenige zijner makkers naar school, doch begaf zich met hen vooraf naar eene plaats, digt bij de brug van Djati om in de kali Tanah-Abang te baden. Spelend en dartelend vermaakte zich die jeugd geruimen tijd, zwom, dook, klom weder op den oever en sprong van daar op nieuw in de rivier, toen het door ons bedoelde jongetje eensklaps in de diepte verdween en niet weder bovenkwam. Een zijner makkers, hierover ongerust geworden, dook hem na, greep hem bij den staart en wilde hem boven water trekken, doch ondervond zulk een onoverwinnelijken tegenstand of zwaarte, dat hij los moest laten. De drenkeling werd niet weder gezien, tot dat zijn lijk in dien morgen, ongeveer ten 11 ure, tegen den oever aandreef.

— Den 2 Mei kwam te Batavia ter reede aan het Nederlandsche clipperschip *Kosmopoliet* gezagvoerder J. Bouten, varende onder directie van de heeren Gebroeders Blussé te Dordrecht, hebbende de reis herwaarts volbragt in den buitengewoon korten tijd van slechts 76 dagen. Deze reize was de tweede van dit clipperschip, zijnde de eerste in 80 dagen en de terugreis naar het vaderland in 86 dagen afgelegd.

— Naar wij vernemen, heeft Z. M. stoomschip *Amsterdam*, aan de Noordwest kust van Celebes, eene ontmoeting met zes groote rooverspraauwen, op de Solo eilanden te huis behoorende, gehad. Na een hevig gevecht is men er in geslaagd al die praauwen te vernielen, zijnde het slechts aan een zeer klein gedeelte der bemanning gelukt zich te redden. Nadere berigten omtrent dit treffen zijn ons nog niet bekend, doch spoedig hopen wij in de gelegenheid te zijn, eene volledige mededeeling daaromtrent aan onze lezers te kunnen geven.

— Bij de *Javasche Courant* van heden is een staat gevoegd van den stand van het rijstgewas op Java, onder ultimo Maart, waaruit blijkt dat dezelve was:

Zeer gunstig. In de residentien Buitenzorg, Cheribon en Pekalongan.

Gunstig. In de residentien Bantam, Batavia, Krawang, Preanger Regentschappen, Samarang, Pasoeroean, Banjoemaas, Bagelen en Kedirie.

Vrij gunstig. In de residentie Soerabaya.

Zeer goed. In de residentie Tagal.

Goed. In de residentien Probolingo, Bezoekie en Kadoe.

Vrij goed. In de residentien Japara, Banjoewangie, Madura en Patjietan.

In de residentie Rembang kon nog niet over het gewas geoordeeld worden.

Van de residentie Soeracarta en Djocjocarta geene opgaven vermeld.

— Men leest in de *Javasche Courant:*

PALEMBANG. — De berigten, loopende tot 19den April jl. behelzen het volgende:

Op de hoofdplaats Palembang waren in de maand Maart onder anderen uit de bovenlanden aangevoerd:

12657 pikols rijst.
9951 idem padie.
8165 idem kapas.
258 idem getah karet.
22 thails stofgoud.

De prijs der rijst bedroeg *f* 5 de pikol.

In de meeste afdeelingen stond het padiegewas gunstig, terwijl in een paar afdeelingen reeds een aanvang was gemaakt met het snijden.

Drie Inlanders uit de doeson Gemantoen, Kommering Ilier, die zich naar het bosch hadden begeven om hout te kappen, werden sedert eenigen tijd gemist en had men hen, na lang zoeken, verdwaald en door ontberingen uitgeput, in het bosch teruggevonden.

In de Lematang Ilier was de handel zeer levendig en kwamen daar verscheidene handelaren van Semendo en Enim.

De laag gelegene padievelden in deze afdeeling waren door overstrooming beschadigd.

In de Rawas was de rust, sedert de berigten, voorkomende in ons nummer van 16 April jl., niet meer gestoord geworden. De tijdelijk derwaarts gedetacheerde pradjoerits waren naar Tebing Tingie teruggekeerd.

In de Ampat Lawang hadden eenige verontrustende bewegingen plaats gehad. Den 18den Maart ontstond namelijk te Poentang tusschen de bevolking en eenige daar aanwezige Redjangers en lieden van Lobo Poding, eene hevige vechtpartij, waarbij twee personen het leven verloren en een derde werd verwond. De Redjangers en de lieden van Lebo Poding hadden daarna de doessoen Karang Dapa beschoten en in de nabijheid dier doesson eene ladang verbrand. Dien ten gevolge werden van Tebing Tingie het divisiehoofd met 30 pradjoerits derwaarts gezonden, die op het onverwachtst door 200 Redjangers, met geweren en pieken gewapend, werden overvallen. Na twee dooden en vijf gewonden bekomen te hebben gingen de Redjangers op de vlugt; geen der pradjoerits bekwam hierbij eenig letsel. Sedert hadden de Redjangers geene vijandelijkheden meer gepleegd.

TAGAL. — Ten gevolge van hevigen wind, vergezeld van zwaren regen, zijn den 19den April jl. 29 groote en kleine inlandsche woningen, benevens de bijgebouwen der woning van het distriktshoofd van Doekoewringin, regentschap Tagal, omgewaaid en onderscheidene klapper- en andere vruchboomen ontworteld, terwijl naar gissing, 1600 bouws padie en 160 bouws suikerriet, van de suikeronderneming te Kamanglen en Doekoewringin, zijn neêrgeslagen.

BANJOEWANGIE. — Op den 12den April jl. beviel in de dessa Lemabang onder het disirict Rogodjampie, regentschap Banjoewangie, de javaansche vrouw Mak Sartienah, van vier kinderen, waarvan twee tot het mannelijke en twee tot het vrouwelijke geslacht behoorden. Zij kwamen evenwel dood ter wereld, hoezeer zij volwassen waren.

De moeder bevond zich bij het geven van dit berigt in welstand.

RIOUW. — De berigten van hier behelzen het volgende:

Op den 27sten Maart jl., des avonds ten half zeven uur, deden zeven of acht Maleijers een inval op eene gambierplantage op Poeloe Gin, waarbij een der Chinesche arbeiders het leven verloor; terwijl 3 pikols rijst, eenige kwalies en kleedingstukken werden geroofd. Hun aanvoerder werd als zekere Si Perat herkend.

Het bestuur had maatregelen genomen om hen in handen te krijgen.

— Op het vernemen dat eene vloot van 40 Illanoesche zeeroovers zich bij poeloe Pandjang en de Natuna-eilanden ophield, vertrokken den 27sten Maart Z. Ms. schoenerbrik *Egmond* en de adviesbrik *Pylades*, de laatste uit het station van Banka, vergezeld van 5 kruisbooten, naar Siantan, om aldaar nadere berigten daaromtrent in te winnen.

Den 5den April kwam deze flotille, na poeloe Djimadji aangedaan te hebben, op Siantan aan. Hier vernam men dat aldaar drie inlanders, die in het veld bezig waren, door eene rooverspraauw waren weggevoerd en dat daar den vorigen avond nog eenige kleine praauwen waren gezien waarop men jagt had willen maken, hetgeen men echter op het zien aankomen der oorlogschepen had uitgesteld. — Onmiddelijk werden daarop de kruisbooten in verschillende rigtingen uitgezonden om de omliggende eilanden te onderzoeken, van welken togt zij den 9den daaropvolgende te Siantan terugkwamen, zonder iets van zeeroovers te hebben ontdekt.

Intusschen ontving de kommandant van de *Egmond* het berigt dat op de Natuna eilanden maar eene praauw, zoo groot als eene kruisboot, bemand met 20 koppen, was geweest en op Sélopa één man had geroofd; terwijl ook op de Tambelans eene praauw was geweest, die men tot aan Bientang vruchteloos had vervolgd.

De flotille vervolgde de reis verder naar Singkip alwaar men niets van zeeroovers vernomen had, waarna zij naar Riouw terugkeerde en aldaar den 20sten April aankwam.

De *Pylades* was reeds van Siantan naar zijn station te Muntok teruggekeerd.

MENADO. — Gedurende de maand Maart jl. viel hier over het algemeen veel regen, afgewisseld door slechts enkele heete dagen.

Het vermoeden, dat eene volkaan-uitbarsting op een der Sangir-eilanden zou hebben plaats gevonden had zich nog niet bevestigd.

De padie-aanplanting op de natte velden was afgeloopen.

Het gewas stond zeer gunstig. Op enkele strandplaatsen was dit graan nagenoeg tot rijpheid gekomen, waardoor dus weldra in het bestaand gebrek aan rijst eenigzins zou voorzien worden. Mijoe (maïs) was allerwege in groote overvloed geoogst. De koffijtuinen beloofden weder een ruimen oogst.

Den 18den Maart passeerden te Belang vier groote en twee kleine rooverspraauwen, koersstellende om de noordoost.

Den volgenden morgen verliet Zr. Ms. stoomschip *Samarang* de reede van Kema, ten einde die praauwen op te sporen. Tot aan het eiland Biara werd de togt voortgezet, zonder rooverspraauwen aan te treffen; alleen ontmoette het stoomschip op de hoogte van dat eiland eenige Sangirsche praauwen, die door den radja van Tagoelandang tegen drie rooverspraauwen waren uitgezonden, welke aldaar den vorigen dag waren gezien en zich zuidwaarts hadden gewend.

De berigten van Gorontalo over de maand Februarij luidden gunstig.

NEDERLAND.

— De Overland-post, loopende tot 10 Januarij, is den 2den Maart alhier aangekomen.

De weersgesteldheid liet sedert ons vorig berigt schier niet te wenschen over. Slechts van 17 tot 23 Februarij heeft het gevroren, doch niet sterk genoeg om de scheepvaart in gevaar te brengen. Overigens was het weder zacht en gunstig voor de voortzetting en ontwikkeling van openbare werken, en landbouwbedrijven; in Noordbrabant begint men reeds aardappelen te pooten en in andere streken worden daartoe de noodige voorbereidselen gemaakt; alles doet zien, dat de lente op handen is. Het is opmerkelijk, dat er in den afgeloopen winter ongewoon weinig sneeuw gevallen is; ook de regen was niet overvloedig; daarentegen heeft het in het begin wel kort, maar zeer streng gevroren, welk een en ander geen ongunstigen invloed op de vruchtbaarheid van onzen bodem zal uitoefenen.

De gesteldheid der rivieren in verband met onze dijken, was in dit voorjaar, tot dusver zeer gunstig. Slechts eene gebeurtenis greep er in Zeeland plaats, welke ernstige gevolgen had kunnen hebben, en die tevens, wat haren aard betreft, geheel nieuw is in de geschiedenis onzer dijken.

In den nacht van den 9den op den 10den Februarij, ontdekte men een val in den zeedijk voor het kustlicht aan den Wilhelmina Polder, in Zuid-Beveland. De zoon van den daar wonenden aannemer Fukken, een varensgezel, zou des nachts naar zijne bestemming vertrekken, en zocht, buiten de woning tredende, vergeefsch het gemelde kustlicht en het magazijn met materialen; daarentegen stond het water tot nabij de woning en zag hij den dijk voet voor voet verzinken. Spoedig was de ijverige dijkdirectie en eene magt van arbeiders op de been, om door het opwerpen van inlegkaden den schoonen en kostbaren Wilhelmina-Polder te beschermen. Daarin slaagde men zeer gelukkig, middelerwijl de dijk over eene lengte van 400 ellen, met het reeds genoemde kustlicht, drie huizen (waaronder bovengenoemde woning) en het poldermagazijn met materialen in de grondelooze diepte verzonken. Gelukkig bleef men van noord-westelijke stormen, in dit jaargetijde niet zeldzaam, bevrijd, daar anders de middelen ter voorkoming van inundatie der Wilhelmina- en Goessche polders enz., ijdel en de ramp onoverzienbaar zou zijn geweest.

Ook is bij het werken van den Baardwijkschen Overlaat, in Noordbrabant, eene doorbraak gevallen in de Kade aan de Oude Maas, waardoor de Baardwijksche binnenpolder geïnundeerd is.

De prijzen der granen en daarmede die der meeste levensmiddelen blijven dalende. De eerstgenoemden zijn sedert ons vorig berigt ongeveer *f* 60 per last teruggegaan.

De benoemde gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië, de heer Ch. Pahud, heeft met zijn particulieren secretaris, den heer Diepenheim, de residentie bereids verlaten en zich naar Amsterdam begeven. Van daar zal hij eene reis door Duitschland ondernemen, Berlijn en Weenen bezoeken, om vervolgens in de helft van April aanstaande, langs de overland-route naar Indie te reizen.

— Op den 8sten Maart vertrekt van Harderwijk, om op den 10den daaraanvolgende te Nieuwediep over te gaan aan boord van het schip *Nieuw-Holland*, bestemd naar Oost-Indië, een detachement suppletie-troepen, sterk 150

---

genoemden: „Gij meer vooraan in den driehoek, en doet straks uw werk! Wij zullen u zoo veel mogelijk dekken. En nu mannen! met den storm pas voorwaarts! Orde bewaard!"

Zoodra zij van achter den heuvel te voorschijn kwamen, werden zij door eenige schoten met het geweer en met pijlen, weldra met assegaaiworpen begroet. Enkelen vielen, doch werden terstond door de koelies achteraf gebragt.

De honderdvijftig passen afstands werden snel afgelegd. Vóór de benting vonden zij eene steile en diepe gracht, waarin allen zonder dralen afsprongen. Eenig werk met de spade maakte de steilte aan den anderen kant meer toegankelijk."

„Nu aan 't werk, met u drieën!"

Forsche slagen en gekraak bewezen, dat de arbeid met moed werd ondernomen en beloofde niet vruchteloos te zijn. Kogel, pijl en assegaai des vijands werden met een welgeregeld, goed gerigt vuur beantwoord. Van tijd tot tijd hoorde men de bevelen van Gans. De bres was bruikbaar. Acht vrijwilligers boden zich aan. Ook de drie geïmproviseerde sappeurs grepen naar de geweren. Dreigend, dol van woede, wachtte de vijand hen niet eens af, hij stortte den stormenden van den aarden wal af te gemoet. Wonden werden toegebragt en ontvangen. Het zware, bloedige werk onder eene hette van meer dan negentig graden warmte, sweet en stof, maar meer nog de spanning en inspanning, maakten vooral de blanken schier onkenbaar. Hagchelijk was gedurende een kwartieruurs de worsteling. Meer dan eens scheen het, dat de kans ten nadeele der bestormers zou keeren.

„Onze sergeant gekwetst!" riep een, die evenwel op hetzelfde oogenblik een' reusachtigen zwarte een kolfslag toebragt, die dezen deed neerzijgen.

„Moed mannen!" riep Gans, „'t Is niets!" En hij wischte wat bloed weg, dat uit eene schampwonde aan zijn hoofd vloeide. „Naar boven! Er op!"

Enkelen vlogen nu den wal op, hun gewonde sergeant vooruit, en zij wonnen vasten voet. Anderen volgden.

„Orde bewaard!" riep Gans, zoodra hij boven was en zag, dat er enkelen den vlugtenden vijand nazetteden. „Vereenigt u, rigt u!"

Kort daarop vernam men van den anderen kant der benting een luid: „hoezee!" een bewijs, dat men ook daar meester was. De vijand sloeg op de vlugt. Een klinkend horengeschal verkondigde den triumf, die betrekkelijk weinig menschenlevens, altoos te vele, had gekost. Nadat de kapitein eenige zorg had gedragen voor de gekwetsten, was het nazetten des vijands het eerste werk. In dezen was de schrik in die mate gevaren, dat een aantal hunner, die in bosch en kloof eene schuilplaats hadden gezocht, bij de ondekking, voor een' enkelen Europeër vloden, of desen met smeekende onderwerping te gemoet kwamen.

„Luitenant Peters gevallen," sprak de kapitein, toen Gans hem verslag gaf van het gebeurde. „Terstond eenige manschappen derwaarts!"

„Ik heb reeds een' korporaal met eenige manschappen uitgezonden, kapitein. Doch ik vrees het ergste. Zijn kreet klonk ontzettend pijnlijk. Het deed mij zeer." En Gans legde onwillekeurig de hand op zijn hart.

„Is uw verlies groot?"

„Denkelijk acht of tien dooden en eens zoo vele gekwetsten."

„Dan zijt gij er beter afgekomen dan wij. Ik wacht spoedig uw rapport. Zoo veel nu, Gans. Ge hebt u flink gedragen. Ik zal doen wat ik kan. Mogt gij some geene promotie maken, wijt het niet aan mij. Laat u nu spoedig wat beter verbinden. Met wonden is hier niet te spotten. Drink eerst een enkel glas wijn. 't Is de eenige flesch die ik medenam."

Het lijk van Peters werd kort daarna, op eenige bamboezen gedragen, in de benting gebragt. De spitse paal had hem geheel doorboord. Zijn vreeselijk lijden kon ten minste niet lang hebben geduurd.

„Sergeant „de orde bewaard," " dien bijnaam had Gans bij deze affaire ten minste gewonnen, „heeft zich flink gehouden," bij mag dan een heele, halve, of kwart jood wezen," sprak Marstra. „Ik weet nog niet, of het ons onder luitenant Peters wel zoo goed was gelukt. De orde bewaard is even ferm, maar was bedaarder."

Des kapiteins bezorgdheid voor de ligte wonde, bleek niet te eenemale ongegrond. Wel hervatte Gans zijne dienst na een paar dagen rust, en wel scheen het meermalen, dat de volle genezing nabij was, doch dan openbaarde zich ook weder swelling en brak de wonde op nieuw open.

In betrekkelijk zeer korten tijd kreeg tijd W. berigt, dat men op zijne voordragt Gans tot luitenant had bevorderd. Het brevet ging daarbij. De kapitein werd gedecoreerd. Toen deze zijn sergeant daarvan kennis gaf, sprak hij:

„Gij zult het mij nu toch, hoop ik vergeven, vriend, dat ik eens zoo... beroerd omtrent u handelde, hoop ik. Is het goed gemaakt tusschen ons, luitenant Gans?" De kapiteins toon verried, dat hij de taal van zijn hart sprak. Hij had den luitenant zijne hand toegestoken.

„Vergeven, kapitein?" En hij drukte de hem aangeboden hand warm. „Mijn God, gij zijt immers mijn weldoener geworden. Wat zou ik geweest zijn zonder u? En toch, mijne moeder! „Wie weet, hoe de arme vrouw het heeft? Gebrek mogelijk; en ik..."

(*Wordt vervolgd.*)

onderofficieren en manschappen, onder het kommando van den van verlof terugkeerenden 1ste luit. der kavalerie H. Bentinck, als mede-geleiders de 2de luit. der kavalerie H. K. E. Perie, de 2de luit. der artill. E. Mathijssen en de 2de luits. der infanterie E. W. Pfeiffer en R. W. D. Thomasset.

— De minister van kolonien heeft ter algemeene kennis gebragt, dat de aanmunting van ƒ 5,025,000 zilveren pasmunt voor Nederl. Indie, tot welke magtiging is verleend bij koninklijk besluit van 2 Junij 1854, No. 57, gedurende het jaar 1855 is volbragt en aan goedgekeurde stukken heeft opgeleverd:

16,000,608 stuks	1/4 guldens, dat is	......	ƒ 4,000,152
10,002,500 „	1/10 „ „	......	„ 1,000,250
491,960 „	1/20 „ „	......	„ 24,598
	Te zamen als boven	...	ƒ 5,025,000

en dat bij kon. besluit van 6 Sept. 1856, No. 53 magging is verleend om, behalve die som, nog te doen aanmunten zilveren pasmunt voor Nederlandsch Indie tot een bedrag van ƒ 250,000 aan stukken van 1/10 gulden, welker vervaardiging bij het einde van het jaar echter nog niet had plaats gehad.

— De loterij ten behoeve van de noodlijdenden in de Molukko's, door den heer Mieling te 's Gravenhage ondernomen, zal zoo men zich vleit, allezins aan de verwachting beantwoorden. Zij is van onderscheiden aanzienlijke zijden krachtig beschermd, en de verzameling van voorwerpen, in eene der zalen van de teeken-academie aan den Boschkant bijeengebragt, strekt ten bewijze van den welwillenden ijver van zoo velen, om het hunne tot het lofwaardig doel bij te dragen. H. H. de prins en prinses Hendrik der Nederlanden hebben zich als aan het hoofd daarvan geplaatst door prachtige voorwerpen voor deze loterij aan te bieden; de kunst is niet achtergebleven, getuigen het landschap van den heer Hanedoes en eene schilderij van den heer Löbensels, een flacon met een statuet van den koning, door den heer de Meijer bewerkt en waarvoor die uitstekende goudsmid ter Parijsche tentoonstelling is bekroond; voorts de maçonnieke versierselen van den heer Block, te Amsterdam, evenzeer te Parijs bekroond; een Japansch écran, van den heer Smissaert, een zilveren inktkoker van den heer de Graaf; ook de eigenlijke nijverheid heeft hier hare vertegenwoordigers; wij hebben slechts te wijzen op de sarongs uit de fabriek van de heeren Prévinaire te Haarlem, de smaakvolle shawls van den heer Cramer, te 's Hage, enz.

Vele dames handwerken prijken ook hier als bijdragen der liefdadigheid, terwijl vervolgens de artiken van leveranciers voor Indie hier te regt den boventoon hebben. De bloemist de Langen heeft de tentoonstelling door gebloemte opgesierd, welke op nieuw getuigt hoe innig de betrekking van moederland en overzeesche bezittingen zijn en zij niet louter in handelsbelang, maar in de edelste gevoelens bestaan. Op onbekrompene wijs toch is uit Indie voor rampen in Nederland steeds bijgedragen, die wijze is boven lof verheven, en Nederland gevoelt zijn pligt ten behoeve van noodlijdenden in andere werelddeelen, die ook herwaarts het oog slaan. De geheele koninklijke familie heeft de tentoonstelling bezocht.

De som voor de noodlijdenden in den Moluksche Archipel, bij het departement van kolonien ontvangen, bedraagt thans ƒ 6432.24.

— Wij hebben onze lezers achtervolgens medegedeeld wat er met onzen jeugdigen landgenoot, den wakkeren zeeman Willem van Essen is voorgevallen en nog dezer dagen hebben wij gemeld, dat hij door onzen gezant te Parijs aan den keizer der Franschen is voorgesteld en dat deze vorst, na zich het voorgevallene met de Fransche brik *Harmonie* te hebben laten verhalen, hem de ridderorde van het legioen van eer heeft geschonken. Deze jongeling, die onzen geachten zeemansstand, op zijn 21 jarigen leeftijd reeds zooveel eer heeft aangedaan, is thans in ons midden teruggekeerd. Het schijnt voor hem eene behoefte geweest te zijn, om zich dadelijk naar Krimpen a/d. Lek te begeven, waar hij in de zeevaartkunde werd onderwezen, om daar de segeteekenen, door zijn koen bestaan verworven, te toonen aan hen, die de grondslagen voor zijn zeemans-loopbaan gelegd hebben. Want het is niet alleen de ridderorde, nog vijf medaljes en even zooveel goudstukken, ieder ter waarde van fr. 100, werden hem vereerd, terwijl daarenboven de assuradeurs van de *Harmonie* hem een kostbaren chronometer hebben toegezegd.

Te Deventer, waar zijne ouders wonen, heeft men hem eene serenade gebragt. Hij zal nu tot tweeden stuurman bevorderd, met hetzelfde schip (*de Staatsraad Baud*) weder eene reis naar Java mede maken.

— Dezer dagen heeft te 's Hage nog al opspraak gemaakt een diefstal van juweelen en bankbiljetten, ten nadeele van een geacht ingezeten aldaar gepleegd. De bestolene is mr. P...., de in de maand Junij jl. met zijne echtgenoote uit de Oost-Indiën is teruggekeerd en toen zijn intrek heeft genomen in de Hoogstraat ten huize van den Hr. S.... Alstoen heeft de Hr. P. medegebragt een 14jarig Maleisch meisje, Mina genaamd, eene dochter van eene vrijgelatene slavin van de moeder van Mw. P., welk meisje vroeger door hare moeder voor een garstal rijst bij een Chinees was verpand en later, naar het schijnt weggeloopen zijnde, in de omstreken van Batavia heeft rondgezworven en zich inmiddels met gras en kruiden heeft gevoed, tot dat de echtelieden P. zich uit deelneming en menschlievendheid het lot van dit kind hebben aangetrokken. Deze Mina nu heeft den diefstal begaan en is te dier zake Maandag jl. voor de arrond.-regtbank te 's Hage (correct kamer) verschenen, in een gewone meisjes-kleeding, doch overigens wonderlijk gecostumeerd, als dragende tot dekking voor de koude een ruig manteltje met een kap over het hoofd, waaruit haar zwart gelaat te voorschijn kwam. Uit de debatten is gebleken, dat toen bij den hoofdcommissaris van politie, den Hr. Waldeck, aangifte van den gepleegden diefstal van juweelen is gedaan, aanvankelijk het vermoeden is gevallen op de ambachtslieden, die aldaar ten huize werkzaam waren; dat echter 8 dagen later ook aangifte is gedaan van de ontvreemde bankbiljetten ad ƒ 300 en de Hr. Waldeck toen al dadelijk bij een ingesteld onderzoek aan de houding van Mina heeft bespeurd, dat zij de daderes was. Deze ontkende aanvankelijk, doch kwam later tot erkentenis en verzocht om verschooning. De juweelen zijn door haar geborgen in eene kist, en de bankbiljetten in eene looden pijp van den gootsteen. De juweelen zijn gestolen uit eene secretaire, waarvan zich de sleutel bevond in de chambercloack van haren heer, zijnde in dit kleedingstuk ook het sleuteltje van eene portefeuille, sich in die secretaire bevindende, en waarin de bankbiljetten waren; alles is na het plegen der daden door Mina wederom behoorlijk gesloten, behalve de portefeuille, zijnde door haar overigens telkenreise de sleutel weder ter bestemde plaats teruggebragt. Het openbaar ministerie meende, dat de beklaagde met oordeel des onderscheids had gehandeld en concludeerde tot schuldigverklaring en gevangenisstraf van 14 dagen.

De arrond-regtb. heeft, bij vonnis van den 16den dezer Mina, als hebbende gehandeld met oordeel des onderscheids, veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 14 dagen. De heer P., die haar uit menschlievendheid en deelneming had opgenomen, zal dit meisje, na hare invrijheidstelling, naar Java terugzenden en daar voor haar zorgen.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE

Op Vrijdag den 16den Mei voor de toko van
MARTENS & CO.
Meerendeels zonder reserve.

Van puike Pauillac Medoc op fust, puike hier afgetapte Roode Wijn, Fransche Wijn, Eetserviezen, Ontbijtserviezen, Theeserviezen, Waschstellen, Koppen en Schotels, Mousseline Kleeden, Zijden Mantilles, Sokken, Kousen, Hemden, Handschoenen, Papier, Bloemen, Loodwit, Cognac en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt.

(200) **MARTENS & CO.**

Nog zal op Vendutie dd. 16 dezer bij MARTENS & Co, zonder reserve worden verkocht circa 50 kistjes GOEDE MACARONI en VERMISELLI.

(201) **MARTENS & CO.**

Op de **VENDUTIE** van *Vrijdag den 16den Mei*, zullen bij MARTENS & Co, alsnog verkocht worden:
Eene partij **ZIJDEN DASSEN**, en
Eene partij **VAATJES HARING.** (215)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 23sten dezer,
zal door de weeskamer, ten huize van den Heer J. GIJSING op *Kapoetran*, vendutie worden gehouden van goed geconserveerde **HUISMEUBELS, RIJTUIGEN, PAARDEN** en diverse andere goederen.

SOERABAYA, *De Secretaris,*
18 *Mei* 1856. (210) PLOEGMAN.

VENDUTIE.

Op Zaturdag den 24sten Mei, 's morgens ten 9 uur zal te *Krambangan* publiek worden verkocht **EEN STEENEN MET PANNEN GEDEKT HUIS MET VERDIEPING**, staande tegenover de begraafplaats aldaar, behoorende tot den boedel van wijlen den heer D. HUPEZ. (214)

VENDUTIE VAN DJATIEHOUT.

Op een nader te bepalen dag in de maand Junij aanstaande, zullen te *Grissee* op de stapelplaats van den Heer P. C. VAN ROIJEN, publiek verkocht worden eene aanzienlijke hoeveelheid gave **Djatiebalken** (ruim 2000 stuks), bijzonder geschikt voor huisbouw alsmede eenige **Kromhouten** voor scheepsbouw.

(218)

EXECUTORIALE VERKOOPING.

De ondergeteekende JOSEP FRUNEAUX, Griffier bij den Landraad en Eerste buitengewone Deurwaarder te *Pasoeroean*, maakt bij deze bekend, dat op Woensdag den 4den Junij aanstaande, des voormiddags ten 9 ure, door den Vendumeester te *Gempol*, Regentschap *Bangil*, Residentie *Pasoeroean*, eene verkooping, op regterlijk gezag, zal gehouden worden van EEN STEENEN HUIS en BIJGEBOUWEN allen met PANNEN GEDEKT, staande en gelegen op het Gouvernements Erf in de kampoong *Gempol* voornoemd, geregistreerd bij het Register der Grondhuur onder N°. 629, toebehoorende aan den Chinees ONG HONG TJING, zoomede deszelfs inboedel, bestaande uit AMEUBLEMENT, enz. Geschiedende deze verkooping uit kracht eener in executorialen vorm uitgegevene Notariele Obligatie dd. 5 April 1855 N°. 19, aan het hoofd voerende: „In Naam des Konings," en ten verzoeke van, HAN SKOKIE, Suiker-Fabriekant, te *Pasoeroean* woonachtig.

PASOEROEAN, *De Griffier voornoemd als belast*
1 *Mei* 1856. *met de voorschrevene executie,*
(206) FRUNEAUX.

OP NIEUW ONTVANGEN.

SMALLE en BREEDE BLONDE, en
Idem Idem KANT.
bij (221) F. KIEL.

De ondergeteekenden hebben op heden alhier een **COMMISSIE-HUIS** opgerigt.

SOERABAYA, (213)
1 *April* 1856. W^m. MATHIEU & CO.

TE KOOP

Stoomwijzers en Watermeters voor Stoomketels, bij
(221) FRASER EATON & CO.

ƒ 50,000

à 8% in leen te bekomen op eerste hypotheek of tegen soliede borgen, bij
(207) ADAM & CO, qq.

Een jong mensch van goeden huize die ruim 3 jaren Klerk op een Gouv. kantoor is geweest en voorzien van goede getuigschriften, zag zich gaarne geplaatst in een Handelshuis, of bij de Administratie eener Onderneming.

Inclinerenden adresseren zich franco onder letter **F** aan den uitgever van dit blad. (216)

WORDT GEVRAAGD.

Een OPZIENER op de Tabaks Fabriek te *Blitar* residentie *Kedirie*. Een grondige kennis van DE JAVAANSCHE TAAL en getuigschriften van goed gedrag worden als vereischten gevorderd.

Nadere inlichtingen te bekomen per brieven franco bij den ondergeteekende.

BLITAR, (208)
10 *Mei* 1856. H. G. DE WILDT.

LIEFHEBBERIJ TOONEEL:

Oefening baart Kunst.

VIJFDE VOORSTELLING.
Op ZATURDAG den 17den MEI 1856.

ZIJ IS KRANKZINNIG.

TOONEELSPEL IN TWEE BEDRIJVEN.
Na hetzelve:

DE MEDEMINNAAR VAN ZICHZELVEN.

BLIJSPEL MET ZANG IN EEN BEDRIJF.

Toegang-billetten te verkrijgen op den dag der voorstelling van 's morgens acht tot 's namiddags ten twee ure.

Het bespreken en de prijzen der plaatsen als vroeger. — Aanvang ten 7½ ure.

Namens de Directie,
De Secretaris,
(217) J. H. GRAUSS.

De ondergeteekende verklaart dat bij de partijen **BOTER** die van hem in Indië zullen worden aangevoerd, voortaan eene door hem ondergeteekende verklaring zal worden gevoegd, waaruit zal blijken dat die van hem onder het merk:

RD.
G.
A. v. D. LEEUW.

afkomstig zijn.

DELFT, 6 *Maart* 1856.
(204) A. VAN DER LEEUW.

Verkrijgbaar bij E. FUHRI:

E. FRANCIS. Herinneringen uit den levensloop van een' Indisch' ambtenaar van 1815 tot 1851, in brieven medegedeeld. Deel I. . . . . . ƒ 5.—
(199)

Bij E. FUHRI verkrijgbaar:

Vier Fraai gekleurde platen over den oorlog in Europa, voorstellende:

Panorama van Sebastopol, tijdens den aanval der geallieerden. Noordelijk en Zuidelijk gedeelte der vesting.

Panorama van Kroonstad met deszelfs forten, St. Petersburg en de golf van Finland.

Panorama der vallei van de rivier de Tschernaija en het omliggende land van Balaklava, tot Bockchiserai.

Panorama van het tooneel des oorlogs in het oosten van Europa.

VOORTS:

Reglement op het beleid der regering van Neerl. Indie. In de Maleische taal met Arabische karakters.

G. J. FILET. De planten en de Botanische tuin van het Hospitaal te Weltevreden.

De eerlijkheid en de duitenplaatjes. Een drama.

(205)

Geen Crediet te geven aan mijne Pupillen F. W. en J. P. WOLFF.

(202) C. LUFTING.

Al degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan wijlen den heer J. F. RUST, gelieven zich met hunne schriftelijke opgave te wenden vóór den 15den Mei aanstaande aan

DI NOIJO, E. RUST,

30 *April* 1856. (198) *geb.* SPRINGER.

STERFGEVALLEN.

Met de landmail ontvingen wij heden het treurig berigt van het overlijden te *Amsterdam* op den 21sten Februarij ll. van onzen veelgeliefden broeder en behuwdbroeder G. FERGUSON.

SOERABAYA, F. W. MEHLBAUM.

1. *Mei* 1856. E. MEHLBAUM,

Eenige Kennisgave. (209) FERGUSON.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

7 Mei G. C. Bohl en H. J. Claasen, van Batavia; Mej. J. Worthington, van Probolingo. — 8 Mei C. F. Bosscher, van Amboina; F. Moud en echtgenoote, van Menado. — 13 Mei F. Schwalenberg, van Soeracarta.

MARINE HOTEL.

C. F. Bosscher, van Amboina. — J. L. de Dieu Stierling en fam. van Ternate. — Bosch, van Batavia. — de Boer, van Makasser.— La Valette, van Batavia. — de Jong, van Hoboken., van Aspe-ren, van Heeckeren, Tromp, de Ruiter, de Wildt en Waldeck, allen van de reede.

VERTREKKENDE PERSONEN.

A. J. Wattiau en familie. — De kolonel baron van Utenhove vertrekt naar Nederland; gemagtigde de heer A. van den Berghen. — W. H. Asmus; gemagtigden kapiteins W. Heisterkamp en van Zuijlen. — F. Göring verlaat Java voor eenigen tijd. — J. Kaijner vertrekt naar Singapore.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Van*
Mei	6	Nederl. Ind.	Tatas Banjermassing.	Sarif Abdulla.	Banjermassing.
„	7	Z. M.	Borneo.	Luit. ter zee 1e kl. P. W. Stort.	Pontianak.
„	—	Nederl. Ind.	Djoemoeroet.	Oeij Boe.	Balie (Padang.)
„	8	„ „	Stoomschip Padang.	A. G. Bosch.	Makasser.
„	—	„ „	Banka.	G. Schuit.	Menado.
„	—	Nederlandsche	Koophandel.	H. de Boer.	Makasser.
„	9	Portugesche	Dellij.	S. Robinson	Dellij.
„	11	Balische	Ardjoeno.	Kwa Sam.	Grissee.
„	—	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Probolingo.
„	—	„ „	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
„	12	„ „	Doeris.	H. L. Muhldorff.	Balie (Badong.)
„	—	Nederlandsche	Amsterdam.	A. H Wehde Meijer.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Naar*
Mei	7	Nederl. Ind.	Al Adenie.	Hadjie Hassan bin Hadjie Sanoedin.	Banjermassing.
„	—	„ „	Ellen.	J. Winter.	Samarang.
„	8	Nederlandsche	Cesar.	S. Hoogland.	Nederland.
„	—	Engelsche	Sidney.	J. Meritt.	Australie.
„	—	Nederlandsche	Pilades	C. Wenke.	Samarang.
„	9	Nederl. Ind.	Sarie Elmashoor.	Moht. IJasin.	Bandjermasing.
„	11	Nederlandsche	Anna Digna.	C. Ouman.	Nederl. over Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	Hiatlie.	Tjoa Tingbing.	Balie (Padang.)
„	—	„ „	Kiem Ingsoen.	Ho Kongpoei.	„ (Badong.)
„	—	„ „	Mastora.	Mohamat Amin.	Banjermassing.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederl. Ind.	Stoomboot Padang.	G. Bosch.	Batavia en Samarang.	W. Cores de Vries.
Nederlandsche	Philomela.	C. Redeman.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
Nederl. Ind.	Salim.	Sech Abdul Ragman Bahasoon.	Molukkos.	Sech Awal.
Nederlandsche	Stad Zierikzee.	D. Ochtman.	Nederland.	W. Cores de Vries.
Nederl. Ind.	Fathool Rachman.	Hadjie Mohamat Kassim.	Balie.	Gezagvoerder.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Padang*, de heeren Dieu Stierling en fam., Renoult en fam., Bosscher, Z. M. troepen en bannelingen. — Met de Ned. Ind. bark *Banka*, de heer T. Mand en fam. — Met de Portugs. schoener *Delly*, de heeren Don Manuel, da Salanha de Gama, Crato, en Teio. — Met de Ned. Ind. bark *Amsterdam*, 8 inls. matrozen en 3 vrouwen.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. Ind. bark *Al Adenie*, predikant Buddingh. — Met de Ned. Ind. bark *Sarie Elmashoor*, een banneling.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, korvet Nehalenia, de stoomschepen Etna, Onrust en Borneo; de brik de Haai en de schoenerbrik de Lansier; het transportschip Prins Willem Frederik Hendrik; de schepen Fatahool Moebarak en Al Oosmanie; de stoomschepen Java en Padang; de barken Fatal Maän, Philomela, Fatahool Rachmañ, de Stad Zierikzee, Maas Dennok, Adrakool Haer, Welvaart, Columbus, Almansoor, Tatas Banjermassing, Djoemoeroet, Banka, Koophandel en de brik Harriet the. hernd. Salim; de schoeners Isabel, Bella, Tio Kiem Tiang Thaij, Kim Tjithaij, Dellij, Ardjoeno, Doeris; en de kotters Tedok, Krabbe en Little Tot.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

6 Mei de Nederl. Ind. bark *Asultanie*, gezagv. Said Mohamad bin Aloei Assegaf, van Bima.

7 Mei de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, van Probolingo.

8 Mei de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya.

9 Mei de Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Katjoong, van Probolingo.

VERTROKKEN.

8 Mei de Ned. Ind. bark *Asultanie*, gezagv. Said Mohamad bin Aloei Assegaf, naar Sumbawa.

9 Mei de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya.

10 Mei de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Soerabaya.

11 Mei de Ned. Ind. schoener *Mansoer*, gezagv. Sagiet, naar Besoekie.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

5 Mei de Ned. Ind. bark *Hector*, gezagv. J. M. Schoon, van Soerabaya.

8 Mei de Ned. Ind. bark *Atiat Toolbarie*, gezagv. P. C. Bosch, van Soerabaya.

10 Mei de Ned. Ind. schoener *Indram Eljoesoor*, gezagv. Hadjie Magmood, van een verloren reis naar Balie.

VERTROKKEN.

10 Mei de Ned. Ind. bark *Tian Taij*, gezagv. Lim Tikhie, naar Sangkawang (Sambas); de Ned. Ind. bark *Faulke Nassar*, gezagv. Sech Alie bin Hassan bin Smeer, naar Batavia.

SCHEPEN LINGGEN DE TER REEDE.

De schoeners Mifrejool Moelook, Maria, Indram Eljoesoor, de barken Hechtor, Atiat Toolbarie en de brik Sie Kanoegrahan.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 8sten tot en met den 13den Mei 1856.

AANVOER.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Djemeroot*, gezagv. Oeij Boe, agent Oeij Waitien.

160 picols olie, 48 picols koffij, 68 picols dendeng, 9 mangkoedoebasten, 115 picols tabak; 20 tonnen balak, 2600 ps. klapper, Oeij Waitien; 279 ps. koehuiden, Van Eck & Co.

Van de Molukkos en Macassar per de stoomboot *Padang*, gezagv. G. Bosch, agent W. Cores de Vries.

8 balen manufactures, Hoekstra Gijsing; 9 collies diverse goederen, Diverse Arabieren.

Van Menado per de Ned. Ind. bark *Banka*, gezagv. G. Schuit, agent Said Jafarsegaf.

200 stuks koehuiden, Gezagvoerder.

Van Makassar per het Ned. schip *Koophandel*, gezagv. H. de Boer, agenten Fraser Eaton & Co.

72713 bossen rotting, 38 pakken was, 8 kisten manufacturen, N. H. M.; 1 kist manufacturen, 36 pakken was, Adam & Co; 8 paarden, Order.

Van Timoor Delli per de Portugesche schoener *Delly*, gezagv. J. Robinson, agent Gezagvoerder.

57 picols sapanhout, 12 stuks paarden, 60 picols rijst, Gezagv.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Doris*, gezagv. H. Muhldorff, agenten McMillan Marten & Co.

272 picols klapper-olie, 202 picols koffij, Order; 134 varkens, 134⁹⁸/₁₀₀ picols tabak, 102 stuks koehuiden, 2850 stuks klappers, McMillan Marten & Co; 139⁹⁸/₁₀₀ picols tabak, 4⁹³/₁₀₀ picols koffij, Diverse Chinezen.

Van Samarang per het Ned. schip *Amsterdam*, gezagv. H. Wehdemeijer, agent Fraser Eaton & Co.

4 balen laken, N. H. M.; 39 collies diverse provisien, Martens & Co.

UITVOER.

Naar Batavia en Samarang per het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, gezagv. C. Neijts.

8 kisten manufacturen en koopmanschappen, van Leeuwen & Co; 23½ picols koperwerk, 1 kist lijnwaden, 5 picols aardappelen. 2 zakken nagelen, Diverse Arabieren; 1 kistje zilverdraad, van Leeuwen & Co; 3 vaten zout vleesch, W. Cores de Vries.

Naar Samarang per de Ned. Ind. bark *Pielades*, gezagv. C. Winke. 2 kisten saroongs, Fraser Eaton & Co; 20 vaatjes damar, 4 dozijn stoelen, Marterus; 3 kisten chin. medicijn, Kwee Boen Tonw; 1 kist vogelnestjes, Ting Pioe; 1 kist vogelnestjes, Tan Hang; 210 picols lange peper, Gezagvoerder.

Naar Samarang per Ned. Ind. bark *Ellen*, gezagv. C. Winter. 3 kisten kleedingstukken, boeken en spiegels, 2 étagères, Hessink, 60 leksteenen, Gezagvoerder; 10 kisten port wijn, Fraser Eaton & Co.

Naar Nederland per het Ned. schip *Rijswijk*. gezagv. N. J. Bijl. 1241 stuks runderhuiden, 49 stuks buffelhuiden, 70 picols rotting, 2240 picols koffij, 7500⁶⁷/₁₀₀ picols suiker, 105 kisten koperen duiten, N. H. M.

Naar de Molukkos en Makasser per het Ned. Ind. stoomschip *Ambon*, gezagv. A. Hugenholtz; 10 koijangs rijst, 147 collies inhd. dranken, provisien manufacturen en eenige kleinigheden, W. Cores de Vries; 141 collies diverse koopmanschappen en dranken en eenige kleinigheden, 2/2 pijpen bier, Gebr. van Delden, 98 collies inhd. manufacturen dranken en koopmanschappen, Ruijl Cramer & Co; 5 kisten pale ale, Major Matzen & Co; 1 pak leder, de Brunel, 1 kist gedr. katoen, McMillan Marten & Co; 2 kisten cambriks, Adam & Co; 35 picols aardappelen, Kuiper; 107 collies manufacturen, koopmanschappen, en eenige chin. goederen, 129⁵⁰/₁₀₀ picols gambier, 500 stuks aan sp. matten, 522 stuks zilvermunt., 3165 stuks aan sp. matten Diverse Arabieren en Chinezen, 2/2 pijpen bier, Adam & Co.

Naar Singapoer viâ Batavia en Samarang per het Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagv. J. Prins.

23 collies manufacturen en koopmanschappen, Ruijl Cramer & Co; 4 kisten flanel en cambriks, van Eck & Co; 6 picols was, Hoe Kioe; 15 corgs. makassar saroongs, Sech Nassar; 8 kisten Jav. cigaren, 8 picols was, 4 corgs. koehuiden, 3 pakken chin. papier, Njo Kong Tjoang; 5 picols vesters, Tan Hang; 15 kisten Jav. cigaren, 5 pakken chin. papier, Oeij Kong Yan; 1 kist naalden, McMillan Marten & Co; 1500 stuks aan Sp. matten, 2 kisten saroongs en doeken, Said Segaf.

Naar Banjarmassing per de Ned. Ind. bark *Aladenie*, gezagv. Hadjie Hassan.

10½ corgs. lijnwaden, Entjik Aboe.

Naar Nederland per het Ned. schip *Cesar*, gezagv. S. Hoogland. 80 picols rotting, N. H. M.; 62980 pond tabak, 5200⁴⁸/₁₀₀ picols suiker, 2000 stuks koehuiden, Adam & Co; 55/m Jav. cigaren, Gebr. van Delden.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Sarie El-Mashoor*, gezagv. Mohamat Yasin, 5 picols uijen, 15 picols lood, 85 picols ijzer, 35 picols aardappelen, 12 kisten voetzoekers, 10 picols suiker, 261¹³/₂₀ corgs. diverse lijnwaden, en eenige kleinigheden, Diverse Banjarrissen.

Naar Nederland viâ Pasoeroean per het Ned. schip *Anna Digna*, gezagv. C. Ouman, 3001⁵⁴/₁₀₀ picols suiker, 2500 picols koffij, 400 picols tin, 140 kisten koper geld, 320 picols rotting, N. H. M.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Kiat Lie*, gezagv. Tjoa Ting Bing.

4 balen ongeb. katoen, McMillan Marten & Co; 2 kisten opium, Fraser Eaton & Co; 2 kisten opium, McMillan Marten & Co; 3²⁵/₁₀₀ picols chin. papier, 122 stuks ledige tonnen, 100 stuks pap. paijoengs, 200 stuks stroozakken, en eenige chin. goederen en kleinigheden, Go Ting Lo.

Naar Balie per de Ned. Ind schoener *Kiem Ing Soen*, gezagv. Ho Kong Poeij.

6 kisten chin. goederen, en eenige kleinigheden, 1 pikol benzoin, Ho Kong Soen.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. schoener *Mastora*, gezagv. Mohamat Amin.

26 collies diverse dranken en provisien en eenige kleinigheden, E. Martens; 350 stuks aan Sp. matten, 17 kisten rozijnen, Gezagvoerder; 21 kistjes rozijnen, 5 pikols nagelen, 5 pikols suiker, 3 kisten voetzoekers, 4 corgs. plangies, Intjik Abdulla.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol ƒ 14½. Op levering afgedaan.
Idem. „ 15 „ „
Idem. „ 14 „ „
Idem. „ 13 „ „
Idem. „ 12 „ „
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per koijang ƒ 115.—
Id. (WITTE) „ „ ƒ 150.—
KOEHUIDEN per 100 st. ƒ 300.—
ARAK per legger.
OLIE (KLAPPER) per picol ƒ 21.—
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING ƒ 8 à ƒ 8½.—
WISSELKOERS. ƒ 102 à ƒ 102½.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 18den Mei des morgens ten half 9 ure.
Nederduitsch.
Ds. VAN DAVELAAR.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 18den Mei, des morgens ten half 9 ure.